

Pinksteren

Bij onze digitale ontmoetingen verschijnen we op het computerscherm allemaal in hokjes, elk vanuit zijn eigen kot. Toch ervaren we deze ontmoetingen als gemeenschap. Want daar zijn we naar op zoek. Het gaat om de geest waarmee je iets doet.

Over De Geest gaat het vandaag. De Heilige Geest, Ruach haQodesh, de Geest van de Allerhoogste, van de zuivere, Heilige.

Laten we daar een paar bijbelverzen rond lezen en dan gaan kijken wat die Geest voor ons, in ons moderne leven, kan betekenen.

Ezechiël 36:26

Ik zal zuiver water over jullie uitgieten om jullie te reinigen van alles wat onrein is, van al jullie afgoden. **26.** Ik zal jullie een nieuw hart en een nieuwe geest geven, ik zal je versteende hart uit je lichaam halen en je er een levend hart voor in de plaats geven. **27.** Ik zal jullie mijn geest geven en zorgen dat jullie volgens mijn wetten leven en mijn regels in acht nemen. **28.** Jullie zullen in het land wonen dat ik aan je voorouders gegeven heb, jullie zullen mijn volk zijn en ik zal jullie God zijn. **29.** Ik zal jullie redden van alles wat je onrein maakt, ik zal het koren bevelen overvloedig te groeien en nooit meer een hongersnood op jullie afsturen.

Handelingen 2: 1-4

Toen de dag van het Pinksterfeest aanbrak waren ze allen bij elkaar. **2.** Plotseling klonk er uit de hemel een geluid als van een hevige windvlaag, dat het huis waar ze zich bevonden geheel vulde. **3.** Er verschenen aan hen een soort vlammen, die zich als vuurtongen verspreidden en zich op ieder van hen neerzetten, **4.** en allen werden vervuld van de heilige Geest en begonnen op luide toon te spreken in vreemde talen, zoals hun door de Geest werd ingegeven.

Christelijke feesten zijn niet makkelijk uit te leggen in deze tijd. Wat gedenken we met kerst, wat met Pasen, wat met Pinksteren – die laatste is wellicht voor de meeste mensen het moeilijkst uit te leggen.

Met kerst verschijnt God, vanuit de hoge hemel neergedaald. Met Pasen wordt Gods grootheid en Gods liefde duidelijk, in de arme man aan het kruis en in de leegte van het graf... In die eerste twee feesten is God zichtbaar aan het werk, om daarna – de overgang is met Hemelvaart - weer onzichtbaar te worden en te verschijnen in zijn Geest... Dat maakt het moeilijk. Wie van ons kan zomaar even zeggen waar het bij Pinksteren om draait, want wat is dat, Gods Geest?

De Geest was beloofd als trooster... na het afscheid van Jezus.

Maar de Geest is veel meer dan dat.

In de bijbel staan er heel verschillende teksten over de geest. De Geest is bij de schepping aanwezig, vervult mensen, die dan in vervoering godswaarden kunnen spreken. De Geest daalt neer als een duif op Jezus, wanneer Hij wordt gedoopt, de geest landt als vlammetjes op de hoofden van de leerlingen in het pinksterverhaal, zij die allemaal samen zaten in één ruimte, één bubbel, verdrietig om wat was gebeurd, in verwarring over hoe ze Pasen moesten interpreteren, niet wetend wat de toekomst zou brengen, het was gevaarlijk om naar buiten te gaan... – herkenbaar als lockdown?

De profeet Ezechiël vertelt er ook over. Hij had het over een nieuwe geest die over de mensen zou worden uitgestort. In het Oude Testament en ook tijdens Jezus' leven is de geest verbonden aan bepaalde personen. Daar vinden we een mooie illustratie van in het boek Numeri. Mozes en de 70 wijzen krijgen op een bepaald moment in de woestijn een deel van Gods geest en zij zijn in staat om te profeteren en Gods woord te begrijpen. Maar het volk blijft maar morren en klagen. Daarop zegt Mozes: ach, had het volk maar de Geest gekregen.

Een nieuwe geest, die over het volk zal komen. Daar spreekt Ezechiël dus over. Die Geest zou ervoor zorgen dat mensen de geboden zouden houden, dat ze gezuiverd werden, dat ze een levend, zacht hart zouden hebben.

We kunnen nog verdergaan. In het boek Openbaringen staat er "wie oren om het horen heeft, hore". Wat soort oren zijn dat dan? Geestelijke oren! Oren die willen doen én nalaten wat Gods Woord ons inluistert!

Voor de één zal dat naar mensen luisteren zijn, voor de ander duurzaam ondernemen, voor de één geduldig zijn, voor de ander juist gaan reageren...

De nieuwe geest brengt ons op een nieuwe manier tot bij God. Hij laat ons met een nieuw lied in de mond, nieuwe dingen doen, die ons dichter bij onze bestemming brengen, die in ons het beeld van God laten zien.

Met kerst kwam God kijken, met Pasen gaf hij zich voor ons en met Pinksteren deelde hij zich uit in elk van ons, God heeft zelf geen lichaam meer, maar hij gebruikt het onze om zijn grootheid zichtbaar te maken.

Wat is het anders, dan dat we door die geest in staat zijn ons aan de geboden te houden, wat is het anders dan dat we geen zonde doen, ons doel niet missen en tot onze bestemming komen, Zijn beeld en gelijkenis zijn...

In deze coronacrisis zijn prachtige dingen ontstaan. Een enorme solidariteit. Verzorgenden die de rol van familie overnemen, mensen die dag en nacht mondkapjes stikken, mensen die boodschappen doen voor een ander, een telefoontje, even vragen hoe het gaat... elkaar niet vergeten, zorg voor elkaar. We hebben het al een paar keer gezegd: elke crisis is een kans. Je kunt ze benutten of laten schieten. Crisissen moet je niet maar eventjes oplossen en vlug terug naar het normale gaan – crisissen leggen iets bloot en daar kun je iets mee doen. Het is als met iemand die burn-out is. Dat gebeurt niet zomaar. Het is tijd om zaken anders te gaan doen. We zijn daar enorm bang voor, om los te laten wat we hebben opgebouwd aan materiële zaken en zeker ook aan gewoonten. Maar een nieuwe geest vraagt om een nieuwe aanpak. En in zekere zin vraagt de Geest ons constant om opnieuw na te denken en in die lijn te gaan handelen. Pasen brengt ons misschien wel naar de hemel, Pinksteren zet ons weer met onze voeten op de aarde. Het is hier dat we 't gaan doen, maar wél met en in Zijn Geest.

Even terug naar de coronacrisis en het zoeken naar gemeenschap. Veel mensen hebben daarnaar gezocht door het nemen van zinvolle initiatieven om anderen erbovenop te helpen, om elkaar erdoor te sleuren. En dat in een tijd waarin iedereen toch behoorlijk richting individualisme was opgeschoven. Maar we werden naar ons eigen kot teruggefloten, opgelegd individualisme en daar kwam reactie op: neen, we willen warmte, gemeenschap, elkaar.

Wat heeft dat met Geest te maken? Eén van de mystici uit de hoge middeleeuwen, Meister Eckhart, beschrijft de geest als volgt: “De geest is een vuur van liefdevolle betrokkenheid op mensen, op situaties. Niet het ik staat centraal, maar de verbondenheid.”

Pasen kan gaan over “ik ben gered”, maar Pinksteren, dat gaat ook om gemeenschap. De nieuwe geest, is een geest die samenbindt en met ons samen verdergaat. Als je de geboden houdt – om even bij de bijbeltekst te blijven, dan heeft dat ook directe positieve gevolgen voor je omgeving, dichtbij en ver weg. Als we daardoor duurzamer gaan ondernemen, duurzamer gaan consumeren bijvoorbeeld, dan ontstaat er een nieuwe wereld en dat heeft positieve gevolgen voor ontzettend veel mensen, van de arbeidsters tot de koper, en ook voor de aarde, voor de wereld waarin we leven. Anders omgaan met elkaar en met de middelen die ons gegeven zijn... wat blijft ervan over als de crisis voorbij is? We kunnen er in elk geval voor bidden en zelf met onze geestelijke oren horen wat de geest ons zegt

Het eerste pinksterfeest speelt zich af op het joodse Pinksteren, dat is het Wekenfeest Sjavoet. Zeven weken na Pasen valt het, op de vijftigste dag. Op Sjavoet wordt herdacht dat de tien geboden werden gegeven op de berg Sinai. Is het toevallig dat de geest over de mensen werd uitgestort op het joodse wekenfeest?

De tekst van Ezechiël spreekt over een nieuwe geest en het naleven van de geboden. En daarbij gaat het ook nog over zuiverheid en over het beloofde land. Eénmaal de geest is uitgestort, zal de wereld er anders uitzien. Anders in de ogen van zij die de geest ontvangen hebben, anders in de ogen van zij die zien wat er gebeurt aan liefde, aan solidariteit, aan overgave, aan nabij-zijn, aan vrede, aan inspiratie.

We horen Jezus spreken over de geest in termen van léven, léven in overvloed:

Op de laatste dag, het hoogtepunt van het feest, stond Jezus in de tempel, en hij riep: 'Laat wie dorst heeft bij mij komen en drinken! **38.** "Rivieren van levend water zullen stromen uit het hart van wie in mij gelooft," zo zegt de Schrift.' **39.** Hiermee doelde hij op de Geest die zij die in hem geloofden zouden ontvangen; - Johannes 7

De Geest is datgene waarnaar wij dorsten. In de droogte en de verveling van de coronatijd hebben wij inspiratie nodig, goede moed, kracht van boven, geestelijk water, en wanneer wij zelf gevoed, gevuld zijn met dat geestelijk water, dan kunnen we er zelf van overstromen. Deze week kregen mijn kinderen een kaart van Christine, van de jeugdleiding van de kerk. En daar had ze zo haar ziel in gelegd en haar geloof in gedeeld. Dat was echt een voorbeeld van "waar het hart van vol is..." Als je vol geest zit, dan stroomt die geest er ook uit en hij bevloeit de akkers waarop je je voetstappen zet...

En dan kunnen we verder dromen, veel verder, van die woestijn die vruchtbaar wordt, de steppe die gaat bloeien... Ik stel voor dat we gaan bidden om die geest!

Eeuwige God,

Vader van ons allen,

Door Jezus Christus,

Vaak gaan wij door het leven als een opgedroogde bron. Wij zien soms weinig kleuren, weinig mogelijkheden, terwijl u het leven sprankelend heeft gemaakt. Daartoe heeft u ons uw geest gezonden, opdat wij in U blijven, op uw weg blijven, opdat wij uw licht zien en uw licht schijnen, opdat wij bij u blijven drinken en uw liefde uit ons laten stromen. Open ons hart voor uw Geest!

Inspireer ons, Heer God, elke dag om het goede te doen, om uw weg te gaan, om anderen op die weg te zetten die iedereen goed doet. Deel met ons uw Geest!

Sterk de mensen die het moeilijk hebben, geef hen kracht en moed en inspirerende mensen die hen op één of andere manier nabij zijn. Geef hen van uw Geest!

Wees bij al uw mensen, Heer, in deze zware crisis, die in vele landen nog heel zwaar woedt en die ook bij ons behoorlijk zware gevolgen heeft. Inspireer mensen om beter te zorgen voor elkaar en voor de aarde, onze thuis, beter dan voorheen. Dat wij elkaar mogen blijven dragen, zonder grenzen aan de liefde, maar met respect voor de grenzen van wat toelaatbaar is.

Uw rijk kome, Heer!

Amen.